

Politieke frustratie over accountants groeit

Uitblijven van verbeteringen wekt ergernis

Bas Knoop
Den Haag

Zichtbaar geïrriteerd stond Renske Leijten achter het spreekgestoelte in de plenaire vergaderzaal van de Tweede Kamer. 'Wanneer is de grens bereikt?' vroeg de SP-politicus zich op hoge toon af, nadat ze een reeks fraudeschandalen had opgesomd waarbij accountants de laatste jaren betrokken waren, van woningcorporatie Vestia tot vleesverwerker Weyl. 'Oké, nog eentje dan: crematieconcern De Facultatieve', voegde Leijten toe. 'Als ik aan accountants denk, denk ik aan schandalen.'

Leijten was zeker niet het enige Kamerlid dat gisteren zijn gal spuwde over de sector tijdens een debat over strengere wetgeving voor accountants. Van links tot rechts, de frustratie over 'accountants die niet willen veranderen' was groot. De Kamer toonde zich eensgezind ongeduldig.

Dit brede gevoel van onbehagen komt niet uit de lucht vallen. Een rapport van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) van eind juni heeft politici ervan overtuigd dat de grote accountantskantoren Deloitte, PwC, KPMG en EY hun zaken nog lang niet op orde hebben. 59% van de onderzochte controledossiers ver-

'Als ik aan accountants denk, denk ik aan schandalen', zei SP-Kamerlid Leijten in het debat

toonde gebreken, concludeerde de toezichhouder. Dat was fors méér dan bij het vorige rapport uit 2014, toen 45% een onvoldoende kreeg.

Wat hebben accountants al die jaren zitten doen, vroegen Kamerleden zich af. Juist in 2014 lanceerde de sector een groot hervormingsplan. Deze hersteloperatie, met 53 maatregelen, gold als het antwoord van de accountants op verschillende affaires en dreigend ingrijpen door politiek Den Haag. Zo kwamen er onafhankelijke raden van commissarissen en werd er ingegrepen in de beloningsmethode van accountants.

'We moeten vaststellen dat ondanks alle inspanningen en goede bedoelingen de controles nog steeds niet op orde zijn', stelde GroenLinks-Kamerlid Bart Snels. 'Het is om wanhopig van te worden, want tegelijkertijd duiken de namen van de grote accountantskantoren nog altijd op in fraudeschandalen, zoals onlangs in de affaires bij auteursrechtenorganisatie Buma/Stemra en crematieconcern De Facultatieve.'

Wat nu? Verdienen de accountants meer tijd om te bewijzen dat de genomen maatregelen effect sorteren? Of moet politiek Den Haag (opnieuw) ingrijpen? En hoe dan? Op vragen als deze kwam tijdens het debat geen duidelijk antwoord.

Enerzijds sloegen Kamerleden kreten uit als de 'maat is vol' en vroegen zij demissionair minister van Financien Jeroen Dijsselbloem (PvdA) retorisch of er niet 'harder moet worden ingegrepen'. Tegelijkertijd erkenden de meeste partijen dat een cultuurverandering binnen de grote accountantskantoren tijd kost en zich niet 'laat sturen door meer wetgeving'.

Om toch daadkracht uit te stralen kwamen verschillende partijen met plannen die de kwaliteit van de accountantscontrole zouden moeten verbeteren.

GroenLinks wil falende accountants strenger straffen, de PvdA pleit voor een harde scheiding tussen accountants en fiscale

adviseurs binnen een kantoor.

De SP ziet het liefst dat de jaarrekeningen van (semi)publieke instellingen voortaan gecontroleerd worden door lokale rekenkamers en sectortoezichthouders. D66 wil zo snel mogelijk een nieuw AFM-onderzoek, het liefst volgend jaar al.

Minister Dijsselbloem kon een glimlach niet onderdrukken bij het oplaten van deze proefballonnen. 'Uw Kamer is ongeduldig. Dat begrijp ik. De veranderingen gaan nog niet snel genoeg, de kwaliteit moet omhoog. Maar dat kost wel tijd. Wet op wet stapelen biedt evenmin zekerheid dat de kwaliteit omhooggaat.'

